

Rodna Gruda

Ena razdrta družina zaradi vojne je preveč

One Family Torn due to War Is One too Many

Objavljeno dne/Published on: 05.06.2014

Avtor članka/Article Author: Ajda Rogelj

20. junija smo obeležili svetovni dan beguncev. Gre za razmeroma »mlad« praznik, saj ga je Organizacija združenih narodov kot takega razglasila šele leta 2001.

On 20 June we celebrated the World Refugee Day. It is a relatively "young" holiday which was only declared as such in 2001 by the United Nations.

Vir: digitaljournal.com

Kljub mladosti tega praznika nikakor ne moremo trditi, da gre pri begunstvu za nov pojav. Begunce je namreč svet poznal skoraj v vseh obdobjih zgodovine. Res pa je, da je v 20. stoletju problem beguncev dobil izjemne razsežnosti z evropskimi begunskimi valovi. V začetku devetdesetih je bilo v Sloveniji na primer nastanjenih približno 100.000 beguncev iz Bosne in Hercegovine ter drugih delov Jugoslavije. Tudi v številnih drugih evropskih državah so se soočali z begunskimi valovi, v 60-ih letih, na primer, je okoli 150.000

Madžarov prebегnilo v Avstrijo.

Kdo so begunci?

Pojem begunca je večplasten, v splošnem pa lahko rečemo, da je begunec oseba, ki zbeži pred nevarnostjo, preganjanjem ali neprijetnostjo zaradi političnih, religioznih ali rasnih razlogov iz svoje domovine. Kot smo omenili, gre pri begunstvu za že dolgo prisoten pojav. In nudenje zatočišča ljudem, ki zaradi preganjanja bežijo iz lastne države, je ena najstarejših značilnosti civilizacije. To namreč omenjajo že pisna dela Babiloncev in starih Egipčanov izpred 3.000 let. Vzroki, ki so ljudi silili v zapuščanje svojih domov v preteklosti in sedaj, so raznoliki in izvirajo iz nevzdržnih življenjskih pogojev in nesprejemanja posameznikov na podlagi njihovih osebnih prepričanj in lastnosti.

Svetovni dan beguncev je leta 2001 razglasila Organizacija združenih narodov, da bi na tak način počastili pogum, moč in odločnost ljudi, ki so bili prisiljeni zapustiti svojo domovino zaradi preganjanja ali nasilja. Zanimivo je, da je bil 20. junij pred letom 2001 že priznan kot dan beguncev v številnih afriških državah. Tradicionalno je namreč problematika beguncev najbolj izrazita na območjih Afrike. Okvirna številka beguncev po svetu se približuje 44 milijonom. V letu 2009 je največ beguncev prebežalo iz Afganistana, Iraka in Somalije, zadnja tri leta pa največ beguncev prihaja iz Sirije, kjer je državljanska vojna iz domov pregnala že kar tretjino prebivalcev. Združeni narodi zato ugotavljajo, da situacija v Siriji predstavlja humanitarno katastrofo stoletja, ki je svet ni videl že od genocida v Ruandi.

Opozorjanje na tematiko begunstva

Vsako leto se ob svetovnem dnevu beguncev po vsem svetu vrstijo številni dogodki, ki so namenjeni opozarjanju na problematiko beguncev ter dviganju zavesti o njihovi situaciji. Združeni narodi, na primer, že ves teden pred svetovnim dnem beguncev spodbujajo lokalne, nacionalne in mednarodne skupnosti, naj se poskušajo osredotočiti na to, kaj lahko storijo za tiste, ki so bili prisiljeni zapustiti svoje domove, da bi ponovno našli varnost, upanje in si lahko na novo ustvarili življenje. V Sloveniji imata pri praznovanju svetovnega dneva beguncev zelo pomembno vlogo Slovenska filantropija in Zavod Voluntariat. V sklopu svetovnega dneva beguncev organizirata Festival migrantskega filma, pa tudi številne delavnice. Tradicionalno se ta dan obeležuje v azilnih domovih in tudi na ministrstvu za notranje zadeve ter številnih drugih kulturnih ustanovah.

Ekološki in klimatski begunci

Take ali drugačne migracije vsekakor ostajajo eden izmed osrednjih globalnih trendov 21. stoletja. A to stoletje s seboj hkrati prinaša tudi nove dejavnike, kot so podnebne in druge okoljske spremembe. Te pa povzročajo nove valove in smeri globalnih migracijskih tokov. Tudi v vzdušju nedavnih poplav na Balkanu smo se odločili opomniti tudi na tako imenovane ekološke ali klimatske begunce. Pri ekoloških beguncih gre za ljudi, ki zapustijo svoje domove zaradi spremenjenih razmer v naravnem okolju, ki ogrožajo njihovo preživetje. Najpogosteje gre za dvig morske gladine in dezertifikacijo. Zaradi teh pojavov največ ekoloških beguncev prihaja iz afriške pokrajine Sahel in z območja Ariškega roga, v nevarnosti pa so tudi nekatera otočja Tihega oceana.

Čeprav na poplavljenih območjih balkanskega polotoka verjetno ni pričakovati ekoloških beguncev, saj se bodo začasno preseljeni ljudje kmalu lahko vrnil na svoje domove, naj povemo, da je bilo zaradi poplav prizadetih več kot dva milijona ljudi.

